

Predmetna učiteljica Ana Keleminec

- vrednovanje učeničkih postignuća može se provoditi usmeno za vrijeme obrade cijele godine bez najave (s najavom kod učenika s prilagodbom ili individualizacijom), a pisano na kraju nastavne jedinice, tematske cjeline ili nastavne cjeline, moguće i kroz izradu plakata, prezentacije ili kroz skupni rad bilo ocjenjivanjem ili opisnim vrednovanjem

- u nastavi geografije vrednuju se sljedeći elementi:

GEOGRAFSKA ZNANJA – podrazumijeva usvojenost sadržaja provjeravano pisanim ili usmenim putem. Usmene provjere mogu se provoditi, bez prethodne najave, na svakom satu obrade novog nastavnog sadržaja (po jedan učenik), a na satu ponavljanja najčešće se ispituje cijeli sat onoliko učenika koliko se stigne. Usmene provjere traju oko desetak minuta po učeniku. Učenik se može samostalno javiti i usmeno odgovarati. Kod usmene provjere može se od učenika tražiti da preda bilježnicu i/ili radnu bilježnicu na uvid i vrednovanje.

Radna bilježnica se rješava kod kuće za domaću zadaću nakon svake obrađene nastavne jedinice i skupno na satu ponavljanja. Pisane provjere znanja pišu se nakon obrade velikih nastavnih cjelina (3 do 5 kroz godinu) i najavljuju se mjesec dana unaprijed te su upisane u vremenik pisanih provjera. Po potrebi se između velikih pisanih provjera pišu kratke 10 do 15 minutne provjere koje se najave sat ranije i vrednuju se ovisno o opsegu i važnosti provjeravanog gradiva. Prilikom pisane provjere učenici se ne mogu koristiti atlasom (osim učenika s prilagođenim programom). Pisane provjere sastavljene su od zadataka objektivnog tipa i slijepih karti. Usmene i pisane provjere znanja vrednuju se s dvije ili tri ocjene ovisno koji se sve elementi ispituju.

NEGATIVNA OCJENA IZ PISANE PROVJERE ZNANJA ispravlja se pisano prvi nastavni sat **NAKON ANALIZE TESTA**, kada se prođu sva pitanja i točna rješenja, a u ispravku se piše isti test, tada je najveća ocjena dobar (3). Za veću ocjenu učenik se može javiti i usmeno odgovarati kako bi ispravio negativnu ocjenu iz testa. Ako učenik pisano ispravlja test, ne može nakon toga još i usmeno odgovarati.

GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE – ovaj element procjenjuje učenikovu sposobnost uočavanja geografskih pojava i procesa te povezivanje obrađenih nastavnih sadržaja općenito, ili sa ostalim temama ili predmetima. Također se procjenjuje i sposobnost samostalnog izvođenja zaključaka pri analizi geografskih problema i uočavanja uzročno-posljedičnih veza u prostoru, sposobnost analize kartografskih, grafičkih i slikovnih priloga te povezivanje naučenog sa životnom praksom.

KARTOGRAFSKA PISMENOST – ocjenjuje se brzina, točnost i samostalnost „čitanja“ geografske karte po zadanim pojmovima te sposobnost povezivanja i „čitanja“ naučenog gradiva sa sadržajem na geografskoj karti.

Učenik je dužan na svakom satu imati udžbenik, bilježnicu, radnu bilježnicu i atlas, ukoliko nešto nedostaje to se bilježi u imenik i uvažava se kod zaključivanja ocjene - u bilješke se opisnim ocjenama unose osvrti na redovitost i točnost ispunjavanja radne bilježnice, redovitost u pisanju domaće zadaće, doprinos u skupnom radu, aktivnost na satu, interes za nastavne sadržaje, odnos prema radu i suradnja s učenicima i nastavnikom.

Zaključna ocjena proizlazi iz svih elemenata vrednovanja u predmetu geografija i na temelju osvrta i bilježaka unesenih kroz godinu za svakog učenika, srednja ocjena nije mjerilo za zaključnu ocjenu dakle može biti zaključena i viša ili niža ocjena ovisno o bilješkama i odnosu prema radu, a neovisno o aritmetičkoj sredini između dvije ocjene.

- u pisanim provjerama znanja sljedeće su bodovne granice ocjena:

odličan (5) 91 – 100 %

vrlo dobar (4) 81 – 90 %

dobar (3) 65 – 80 %

dovoljan (2) 40 – 64 %

nedovoljan (1) 0 – 39 %

- kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz određenog elementa ocjenjivanja

	Geografska znanja	Geografsko istraživanje i vještine	Kartografska pismenost
Odličan 5	Brza i točna reakcija na postavljena pitanja, pokazuje puno razumijevanje naučenog gradiva, samostalno obrazlaže i tumači sadržaje	Izrazito kvalitetno i brzo uočava geografske pojave i procese, izrazito temeljito i opširno povezuje nove s naučenim sadržajima i drugim predmetima; odlično analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge; ima vrlo razvijeno logičko razmišljanje i zaključivanje te odlično povezuje naučeno sa životnom praksom.	Izrazito brzo, točno i samostalno pokazuje i „čita“ geografske pojmove, paralelno uz iznošenje teorije pokazuje na karti; izrazito uspješno se koristi zemljovidom pri orijentaciji u prostoru
Vrlo dobar 4	Nešto sporija reakcija na postavljeno pitanje, ali i dalje bez pomoći nastavnika; točna i opširna kvaliteta znanja, logičan i razumljiv način iznošenja gradiva; uspješno primjenjuje stečena znanja	Polagano i sporije, ali točno uočava osnovne geografske procese, opširno povezuje nove s naučenim sadržajima i drugim predmetima, samostalno izvodi zaključke pri analizi problema; točno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge; pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje sa životnom praksom.	Sporije, no točno i samostalno pokazuje i „čita“ geografsku kartu; povezuje i „čita“ naučeno gradivo sa zemljovida; uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru
Dobar 3	Reakcija na postavljeno pitanje je spora i uz pomoć nastavnika (potpitanja i navođenje na odgovor), no činjenice izlaže jasno i nedvosmisleno; kvaliteta znanja je prosječna, a način iznošenja gradiva je logičan tek u pojedinim dijelovima	Polagano i uz pomoć nastavnika uočava geo. pojave i procese; prosječno povezuje sadržaje s naučenim i drugim predmetima; nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema; prosječno analizira kartografske grafičke i slikovne priloge; prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje sa životnom praksom.	Većinu zadanih pojmova pokazuje točno, djelomično je razvijena kartografska pismenost, uz učiteljevu pomoć uočava i prepoznaje pojedine geo. sadržaje na zemljovidu; zemljovid koristi i „čita“ uz pomoć učitelja pri orijentaciji u prostoru
Dovoljan 2	Reakcija na postavljeno pitanje je djelomična ili izostaje; kvaliteta znanja je nepotpuna i površna s greškama, a način iznošenja znanja tek zadovoljavajući uz sposobnost razgovora s nastavnikom; jednostavan rječnik, izlaganje na razini nabiranja i jednostavnog opisivanja; otežano povezuje stečena znanja s konkretnim primjerima	Površno i djelomično uz učiteljevu pomoć uočava geo. pojave i procese; nepotpuno i površno s greškama povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima; površno i djelomično, uz učiteljevu pomoć izvodi zaključke pri analizi geo. problema; nepotpuno i s pogreškama analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te u tome zahtjeva veliku učiteljevu pomoć; površno logički zaključuje i povezuje sa životnom praksom.	Na zemljovidu površno pokazuje osnovne zadane pojmove; teško uočava i prepoznaje pojedine geo. sadržaje i slabo se njima koristi; vrlo površno i djelomično „čita“ i koristi zemljovid
Nedovoljan 1	Reakcija na postavljeno pitanje izostaje, a usvojenost gradiva je ispod 50%, daje površne i nelogične odgovore bez razumijevanja, nesamostalan, ne pomaže niti pomoć učitelja	Nesuvislo uočava geografske pojave i procese, ne povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima; nelogično i bez razumijevanja analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te i uz pomoć učitelja ne razumije; nije razvijeno logičko razmišljanje i zaključivanje te uočavanje uzročno-posljedičnih veza	Nema razvijenu kartografsku pismenost, gotovo ne uočava i ne prepoznaje pojedine geo. sadržaje na zemljovidu i ne koristi se njima; nesuvislo koristi i ne „čita“ zemljovid pri orijentaciji u prostoru

UPUTE I KRITERIJI VREDNOVANJA ZA IZRADU PLAKATA U NASTAVI GEOGRAFIJE

PLAKAT MORA SADRŽAVATI:

1. Naslov
2. Potpis autora plakata u donjem desnom kutu
3. Sadržaje prema temi koja je zadana
4. Legendu ukoliko je potrebno vezano uz sadržaj
5. Popis literature koja je korištena prilikom izrade plakata na poleđini plakata

KRITERIJI VREDNOVANJA PLAKATA :

1. Ima li plakat sve potrebne elemente (naslov, potpis, popis literature) 3 boda
 2. Originalnost i idejno rješenje plakata 3 boda
 3. Točnost i aktualnost prikazanih sadržaja 3 boda
 4. Izbor, kvaliteta i točnost odabranih fotografija i/ili crteža te urednost plakata 3 boda
 5. Način izlaganja teme 3 boda
- = 15 bodova

Elementi	Neprihvatljivo (0)	Prihvatljivo (1)	Dobro (2)	Izuzetno (3)
Idejno rješenje plakata	Plakat nema idejno rješenje.	Nazire se idejno rješenje, ali ono nije sasvim provedeno.	Idejno rješenje postoji, ali se ne ističe originalnošću.	Kreativno i originalno idejno rješenje.
Sadržaj (geografski) na plakatu	Plakat daje netočne informacije na zadanim pravcima prema stranama svijeta.	Plakat daje djelomično točne informacije na zadanim pravcima prema stranama svijeta.	Plakat daje uglavnom relevantne informacije na zadanim pravcima prema stranama svijeta (sadržaji su uglavnom pravilno postavljeni, imenovani i klasificirani).	Plakat daje sve relevantne informacije na zadanim pravcima prema stranama svijeta (sadržaji su pravilno postavljeni, imenovani i klasificirani).
Kvaliteta fotografskih priloga i urednost plakata	Plakat je izuzetno neuredan, a fotografije vrlo slabe kvalitete. Crteži neuredni.	Plakat je prihvatljive urednosti s fotografijama/crtežima slabije kvalitete.	Plakat je osrednje uredan s dobrim fotografijama i/ili crtežima.	Plakat je sasvim uredan, a fotografije kvalitetne. Crteži detaljni, obojani, točni i objašnjeni tekstem.
Izlaganje	Učenik ne zna predstaviti temu plakata i ne odgovara na pitanja na zadanu temu. Ne poznaje pojmove i sadržaj o kojem piše.	Učenik čita s plakata što je napisao, ne proširuje sadržaje i šturo objašnjava isključivo prikazane sadržaje. Djelomično točno i potpuno odgovara na dodatna pitanja. Novi pojmovi nisu usvojeni.	Učenik nesigurno samostalno izlaže i pomaže si plakatom i sadržajima na njemu. Može odgovoriti na dodatna pitanja, ne uvijek potpuno i točno. Novi pojmovi su uglavnom usvojeni.	Učenik sigurno i samouvjeren nastupa i izlaže zadanu temu bez čitanja s plakata, a sadržaje dodatno usmeno proširuje te se služi i plakatom i zemljovidom u izlaganju kako bi pojasnio prostor i geografske procese o kojima govori. Potpuno su usvojeni novi pojmovi. Točno odgovara na dodatna pitanja.

UKUPNO OSTVARIVO BODOVA 15 – nedovoljan 0-6; dovoljan 7, 8; dobar 9-11; vrlo dobar 12, 13; odličan 14,15

KRITERIJI VREDNOVANJA PREZENTACIJE U NASTAVI GEOGRAFIJE

ELEMENT/BODOVI	NULA (0)	JEDAN (1)	DVA (2)	TRI (3)
Naslov teme i potpis autora	Jedno od navedenog nedostaje i nije usmeno objašnjena tema na početku izlaganja, nije samostalan u izlaganju	Prezentacija sadrži navedene elemente. Učeniku je potrebna pomoć kroz potpitanja da objasni što će i zašto govoriti u izlaganju	Uz naslov teme učenik treba više vremena da predstavi temu, ali uglavnom samostalno obrazlaže	Naslovni slajd sadrži sve navedeno i učenik samostalno na početku predstavlja sebe i temu o kojoj govori (zašto ta i što će drugima prenijeti)
Geografski sadržaji	Sadržaji su djelomično točni i nepotpuni, preuzeti isključivo iz udžbenika. Natuknice su proširene rečenice i odlomci teksta prepisani iz udžbenika	Sadržaji su uglavnom točni, dio bitnih sadržaja nije uopće naveden, proširenih sadržaja nema, natuknice su proširene kao rečenice ili odlomci prepisani iz teksta	Svi sadržaji su točni, preuzeti iz udžbenika, s minimalno proširenih sadržaja iz dodatnih pouzdanih izvora. U prezentaciji su navedeni kroz proširene natuknice	Svi sadržaji su točni, aktualni i prošireni dodatnim činjenicama iz pouzdanih izvora (osim udžbenika). U prezentaciji su navedeni kroz jednostavne natuknice
Način izlaganja	Učenik isključivo čita što je prepisao i ne ide dublje u tematiku, ne proširuje dodatno sadržaje	Učenik čita sa slajdova što je napisao i ne proširuje dodatno sadržaje onima iz drugih izvora. Natuknice mu služe da bi ih čitajući izložio temu, a ne slušateljima za lakše praćenje	Učenik uglavnom ne čita sa slajdova, nego izlaže iz glave, može dio sadržaja dodatno proširiti sadržajima koji nisu navedeni u prezentaciji	Učenik ne čita sa slajdova, jednostavne natuknice iz glave objašnjava te usmeno proširuje sadržajima koji nisu navedeni u prezentaciji. Natuknice služe slušateljima za lakše praćenje izlaganja, ne izlagaču za predstavljanje teme
Služenje zemljovidom prilikom izlaganja	Učenik teško, i nesigurno pokušava pronaći sadržaje na	Učenik sporije, nesigurno, djelomično točno	Većinu sadržaja koji se spominju u prezentaciji i	Sve sadržaje koji se spominju u prezentaciji i

	fizičkom zemljovidu, glavni izvor za određivanje smještaja su tematski zemljovidi koji su u prezentaciji i osim njih učenik se ne služi kartom	pronalaži sadržaje koji se spominju u prezentaciji na fizičkom zemljovidu, potrebna je pomoć i navođenje učitelja. U prezentaciju su umetnuti tematski zemljovidi koji najčešće služe kao jedini kartografski izvor prilikom izlaganja.	relevantni su za temu, učenik uglavnom samostalno, točno i uz nešto više vremena pronalazi na fizičkom zemljovidu (uz tematske zemljovide koje stavlja u prezentaciju)	relevantni su za temu učenik potpuno samostalno, bez zadržke, brzo i točno pronalazi na fizičkom zemljovidu (uz tematske zemljovide koje stavlja u prezentaciju)
Literatura	Kao izvor je naveden samo udžbenik	Kao izvor je naveden samo udžbenik i atlas, bez drugih pouzdanih izvora	Većina izvora je na kraju navedena abecednim redom	Svi korišteni izvori su na kraju prezentacije navedeni abecednim redom
Diskusija	Učenik teško vodi smisleni razgovor i djelomično točno odgovara na pitanja slušatelja.	Razgovor o temi je površan, potrebna su potpitanja i navođenje na odgovor, učenik nije samostalan u komunikaciji o pripremljenoj temi.	Učenik je pomalo nesiguran u vođenju razgovora o temi koju je pripremio, uglavnom točno odgovara na pitanja učenika i učiteljice.	Učenik nakon izlaganja može povesti razgovor na obrađenu temu i smisleno i točno odgovarati na pitanja učenika i učiteljice o temi koju je predstavio, te logički razmišljati i povezivati sadržaje, svi novi pojmovi korišteni u prezentaciji su mu jasni i zna ih samostalno objasniti.

UKUPNO OSTVARIVO BODOVA 18 – nedovoljan 0-7; dovoljan 8-12; dobar 13-15; vrlo dobar 16; odličan 17,18